

Úterý, 12. dubna 2016

P8_TA(2016)0107

Erasmus + a další nástroje na podporu mobility v oblasti odborného vzdělávání a přípravy**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. dubna 2016 o programu Erasmus+ a dalších nástrojích na podporu mobility v oblasti odborného vzdělávání a přípravy – celoživotním pojetí učení (2015/2257(INI))**

(2018/C 058/07)

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU), zejména na články 165 a 166 této smlouvy,
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie, zejména na článek 14 této listiny,
- s ohledem na Kodaňské prohlášení ze dne 30. listopadu 2002 o rozšířené spolupráci v oblasti evropského odborného vzdělávání a přípravy,
- s ohledem na doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 18. června 2009 o zavedení evropského referenčního rámce pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy ⁽¹⁾,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 12. května 2009 o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (ET 2020) ⁽²⁾,
- s ohledem na usnesení Rady ze dne 27. listopadu 2009 o obnoveném rámci pro evropskou spolupráci v oblasti mládeže (2010–2018), ⁽³⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1288/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se zavádí program „Erasmus+“: program Unie pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport ⁽⁴⁾,
- s ohledem na doporučení Rady ze dne 20. prosince 2012 o uznávání neformálního a informálního učení ⁽⁵⁾,
- s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2241/2004/ES o jednotném rámci Společenství pro průhlednost v oblasti kvalifikací a schopností (Europass) ⁽⁶⁾,
- s ohledem na doporučení Rady ze dne 28. června 2011 nazvané „Mládež v pohybu – podpora mobility mladých lidí ve vzdělávání“ ⁽⁷⁾,
- s ohledem na doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 18. prosince 2006 o klíčových schopnostech pro celoživotní učení (2006/962/ES) ⁽⁸⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 6. července 2010 o podpoře přístupu mladých lidí na trh práce, posílení statusu praktikantů, stáží a odborné přípravy ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 155, 8.7.2009, s. 1.⁽²⁾ Úř. věst. C 119, 28.5.2009, s. 2.⁽³⁾ Úř. věst. C 311, 19.12.2009, s. 1.⁽⁴⁾ Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 50.⁽⁵⁾ Úř. věst. C 398, 22.12.2012, s. 1.⁽⁶⁾ Úř. věst. L 390, 31.12.2004, s. 6.⁽⁷⁾ Úř. věst. C 199, 7.7.2011, s. 1.⁽⁸⁾ Úř. věst. L 394, 30.12.2006, s. 10.⁽⁹⁾ Úř. věst. C 351 E, 2.12.2011, s. 29.

Úterý, 12. dubna 2016

- s ohledem na doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 23. dubna 2008 o zavedení evropského rámce kvalifikací pro celoživotní učení⁽¹⁾,
  - s ohledem na různé nástroje pro uznávání schopností, jako je evropský rámec kvalifikací, evropský systém přenosu a akumulace kreditů, evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu a projekt evropské klasifikace dovedností, kompetencí, kvalifikací a povolání,
  - s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. listopadu 2012 nazvané „Přehodnocení vzdělávání: investice do dovedností pro dosažení lepších socioekonomických výsledků (COM(2012)0669),
  - s ohledem na zprávu Komise adresovanou Evropskému parlamentu a Radě ze dne 28. ledna 2014 o provádění doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 18. června 2009 o zavedení evropského referenčního rámce pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy (COM(2014)0030),
  - s ohledem na závěry Rady ze dne 20. května 2014 o zajišťování kvality v oblasti vzdělávání a odborné přípravy,
  - s ohledem na prohlášení ministrů odpovědných za odborné vzdělávání a přípravu ze dne 22. června 2015 o novém souboru střednědobých výsledků v oblasti odborného vzdělávání a přípravy na období 2015–2020,
  - ohledem na Pařížské prohlášení o prosazování občanství a společných hodnot, kterými jsou svoboda, tolerance a zákaz diskriminace, prostřednictvím vzdělávání přijaté na neformálním zasedání ministrů školství Evropské unie konaném dne 17. března 2015 v Paříži (8496/15),
  - s ohledem na článek 52 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Výboru pro kulturu a vzdělávání a stanovisko Výboru pro zaměstnanost a sociální věci (A8-0049/2016),
- A. vzhledem k tomu, že mobilita ve vzdělávání a odborné přípravě má význam pro osobní rozvoj, sociální začleňování mladých lidí, multikulturní dialog, toleranci, schopnost pracovat v interkulturním prostředí a aktivní občanství a jednoznačně prokázala svůj přínos, pokud jde o vzdělání vysoké kvality a zaměstnatelnost;
- B. vzhledem k tomu, že mobilitu ve vzdělávání a odborné přípravě je nutné dále podpořit v souvislosti jak se současnými, tak i s návaznými programy EU v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a v oblasti politiky zaměstnanosti a soudržnosti;
- C. vzhledem k tomu, že v roce 2002 ministři z EU pro odborné vzdělávání a přípravu zahájili tzv. „Kodaňský proces“ s cílem rozšířit evropskou spolupráci v této oblasti a zlepšit výsledky, kvalitu a atraktivitu odborného vzdělávání a přípravy v Evropě;
- D. vzhledem k tomu, že se Kodaňský proces zakládá na společně dohodnutých prioritách, které se pravidelně přehodnocují s cílem zajistit mj. snadnější mobilitu a podpořit používání různých možností odborné přípravy v rámci celoživotního vzdělávání;
- E. vzhledem k tomu, že podle Eurostatu dosahovala nezaměstnanost v EU v roce 2014 i přes pomalé oživení stále 10,2 %; vzhledem k tomu, že v celé EU nyní dosahuje nezaměstnanost mládeže 22,1 %, ve věku od 55 do 64 let pracuje pouze 51 % obyvatel a rozdíl v zaměstnanosti starších mužů a žen dosahuje 13,6 procentního bodu;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 111, 6.5.2008, s. 1.

Úterý, 12. dubna 2016

- F. vzhledem k tomu, že neformální a informální učení a odborná příprava mohou významně přispět k řešení současných problémů v oblasti celoživotního učení, jako je předčasné ukončování školní docházky, nepřijatelný počet mladých lidí, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy (NEET), a nedostatek v oblasti dovedností nebo nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi;
- G. vzhledem k tomu, že na trhu práce přetrvává nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi, jak ukazuje vysoká míra volných pracovních míst uvedená v hospodářské prognóze Komise z podzimu 2015;
- H. vzhledem k tomu, že v oblasti odborného vzdělávání jsou znalosti jazyků menší a vyžadují specifickou podporu;
- I. vzhledem k tomu, že je nutné znovu potvrdit politický závazek podporovat činnost EU v oblasti celoživotního vzdělávání a odborného vzdělávání a přípravy, a to především na základě opatření v oblasti mobility, která by se zaměřovala na rozvoj průřezových schopností, jako je přizpůsobivost, zvědavost, schopnost se učit a mezilidské a občanské dovednosti;
- J. vzhledem k tomu, že nedávný sociálně-ekonomický vývoj zdůrazňuje, že je třeba, aby systémy celoživotního učení a odborného vzdělávání a přípravy byly nejen účinnější, ale také přístupnější a ve větší míře začleňující, pokud jde o znevýhodněné skupiny a osoby se zvláštními potřebami; vzhledem k tomu, že k rozšíření přístupu ke vzdělání by nemělo docházet na úkor jeho kvality;
- K. vzhledem k tomu, že trvalá finanční podpora opatření v oblasti mobility a činnosti v rámci celoživotního vzdělávání a získávání znalostí v oblasti odborného vzdělávání a přípravy má naprosto zásadní význam, zejména v době stávající hospodářské krize;
- L. vzhledem k tomu, že regionální a místní úroveň mají zásadní význam pro podporu iniciativ, které se zabývají novými modely mobility s cílem zajistit účinnost, transparentnost a kvalitu finančních prostředků a programů v oblasti odborného vzdělávání a přípravy; vzhledem k tomu, že mobilita v oblasti odborného vzdělávání a přípravy mládeže a učňů podporovaná na regionální a místní úrovni by měla být koordinována v rámci širokého procesu demokratického a participativního vládnutí zaměřeného na řešení nejdůležitějších sociálně-ekonomických a environmentálních problémů se zapojením mikropodniků, malých a středních podniků, nových a začínajících podniků, místních komunit a sociálních partnerů;
- M. vzhledem k tomu, že podnikatelé, obchodní a průmyslové komory, odpovídající profesní subjekty pro řemesla a zemědělce, odborové svazy a další příslušní sociální partneři by měli být aktivně zapojeni do koncipování, organizace, provádění a financování odborného vzdělávání a přípravy, a to včetně mobility; vzhledem k tomu, že pokud jde o koncipování odborného vzdělávání a přípravy, je třeba zabývat se i sociálními aspekty a zahrnout takové oblasti, jako je spravedlivý obchod, sociální podnikání, alternativní obchodní modely, jako jsou družstva, přičemž do organizace by měli být zapojeni příslušní partneři v těchto oblastech;
- N. vzhledem k tomu, že ačkoli mobilita mladých lidí by měla být za účelem zvýšení jejich zaměstnatelnosti podporována, neměla by se stát jediným řešením nezaměstnanosti mládeže;

Hodnocení výsledků a určení hlavních problémů

1. domnívá se, že vzdělání je základním lidským právem a veřejným statkem, který by měl být stejně přístupný pro všechny; vyzývá EU a členské státy, aby se zabývaly socio-ekonomickými omezeními, která brání rovnému přístupu k možnostem, jež poskytuje odborné vzdělávání a příprava, včetně mobility; uznává, že je třeba posílit úlohu a výsledky stávajících programů a iniciativ týkajících se mobility v oblasti odborného vzdělávání a přípravy, pokud jde o jejich dostupnost, otevřenost a inkluzivnost, aby se tak podpořil personalizovaný přístup ke vzdělávání, omezila se míra předčasného ukončení školní docházky a zaručil se rovný přístup k opatřením v oblasti mobility v rámci programu Erasmus+ pro znevýhodněné skupiny a skupiny osob se zvláštními potřebami; zdůrazňuje proto, že je třeba v oblasti přípravy vytvořit pro osoby z řad přistěhovalců nebo z ekonomicky znevýhodněných rodin, studenty ze vzdálených regionů, osoby se zdravotními postiženími a osoby se zvláštními potřebami flexibilní, různorodé a jejich potřebám uzpůsobené možnosti mobility, přičemž je nutno rovněž vzít v potaz genderové hledisko;

Úterý, 12. dubna 2016

2. potvrzuje, že při řešení otázek mobility a vzdělávání je zapotřebí zachovávat perspektivu z hlediska rovnosti pohlaví a brát v úvahu potřeby osob trpících četnými formami diskriminace, včetně osob se zdravotním postižením, osob identifikujících se jako LGBTI a osob pocházejících z marginalizovaných komunit; podporuje v tomto ohledu další opatření, která usnadní znevýhodněným skupinám a osobám se zvláštními potřebami přístup k opatřením v oblasti mobility v rámci programu Erasmus+;

3. vyzývá Komisi, členské státy a klíčové zainteresované strany, aby programy odborného vzdělávání a přípravy zviditelnily s cílem odstranit kulturní překážky a bojovat proti nedostatečné motivaci, nedostatečným predispozicím k vlastnímu aktivnímu přístupu a nedostatečným jazykovým dovednostem, zejména v oblastech nejvíce postižených nezaměstnaností mladých lidí; je přesvědčen o tom, že je nezbytné zajistit, aby tyto programy byly přístupné všem občanům bez jakékoli diskriminace; žádá, aby byly cíleny na skupiny ohrožené nezaměstnaností, jako jsou lidé se zdravotním postižením; vyzývá k usnadnění přístupu k odbornému vzdělávání a přípravě a ke kvalifikacím, a to podporováním přizpůsobivosti učňovské dráhy a upravitelnosti podmínek, jakož i možnosti odborné přípravy pro osoby s nedostatečnými základními dovednostmi a pracovníky s nízkou či střední úrovní kvalifikace; připomíná, že v přístupu k těmto zkušenostem je třeba zohlednit genderovou rovnováhu, aby tak byly programy mobility v oblasti vzdělávání a odborné přípravy účinně prosazovány mezi ženami; domnívá se, že by v tomto ohledu měly být stanoveny ambiciózní cíle a měl by být sledován pokrok;

4. zdůrazňuje rozdíl mezi muži a ženami v získávání vzdělání, dovedností a zaměstnání v oblasti přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky (STEM) v celé EU a vyzývá Komisi a členské státy, aby se plně zavázaly realizovat program Erasmus+ a využívat tento mechanismus jako hlavní možnost rozvoje dovedností STEM s cílem zvýšit schopnosti žen zahájit profesionální dráhu v oblasti STEM, a snížit tak stávající rozdíl v dovednostech v této oblasti;

5. zdůrazňuje význam společného evropského vzdělávacího prostoru založeného na silném prvku mobility – zahrnujícím nejen vysokoškolské vzdělávání, ale i odborné vzdělávání a přípravu –, který přispěje k vytvoření a rozvoji silnější evropské identity a posílení občanství;

6. vyzývá Komisi a členské státy, aby věnovaly veškeré úsilí na dosažení cílů evropské strategie Vzdělávání a odborná příprava 2020; je přesvědčen o tom, že tato mobilita by také měla brát v úvahu aspekt kontinuálního celoživotního vzdělávání a odborné přípravy jako klíčový prvek zlepšování a zdokonalování dovedností a odborných znalostí; zdůrazňuje, že celoživotní učení a odborná příprava a vzdělávání jsou klíčem k dosažení lepších vyhlídek na získání zaměstnání pro dlouhodobě nezaměstnané;

7. je přesvědčen o tom, že výše uvedená spolupráce by měla vést k přezkumu požadavků s cílem zajistit jejich význam z hlediska trvání, obsahu, kompetencí a učebních výsledků, a současně i k propojení mobility jak ve vzdělávacích střediscích, tak na pracovištích, a k upřednostňování dlouhodobých zkušebních stáží (např. šestiměsíčních) před krátkodobými;

8. bere na vědomí, že evropské prostředky přidělené na program Erasmus+ a programy odborného vzdělávání a přípravy nejsou úměrné počtu ani potřebám potenciálních subjektů zapojených do mobility nabízené těmito programy, a proto vyzývá členské státy, aby podporovaly dvoustranné dohody jako doplněk k činnostem podporovaným programem Erasmus+ a evropskými programy odborného vzdělávání a přípravy, a posílily tak mobilitu mladých Evropanů;

9. uznává významnou úlohu a výsledky stávajících programů a iniciativ v oblasti mobility, jako je klíčová akce 1 v rámci programu Erasmus+, Europass, Evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu a Evropský rámec kvalifikací; vyzývá Komisi k vytvoření evropské elektronické karty pro studenty, která by studentům z EU poskytla status v oblasti mobility a přístup ke službám;

10. vyzývá Evropskou komisi, členské státy a zapojené agentury EU, jako je CEDEFOP, aby přijaly opatření ke zlepšení programů mobility v oblasti odborného vzdělávání a přípravy, tak aby z hlediska kvalifikace, uznávání a obsahu byly pro všechny účastníky přínosem, a aby zajistily zavedení norem kvality učňovského vzdělávání;

Úterý, 12. dubna 2016

11. poukazuje na to, že stávající iniciativy v oblasti mobility přispěly u účastníků nejen ke zlepšení jejich občanských hodnot a pocitu příslušnosti k Evropě, ale také ke zlepšení jejich akademických dovedností a vyhlídek na zaměstnání, konkrétně znalostí spojených se schopností řešit problémy, s plánováním a strukturováním, se schopností jednat a přizpůsobit se novým situacím, s dovednostmi týkajícími se sociální zodpovědnosti, znalostmi cizích jazyků, dovednostmi v oblasti komunikace a týmové práce a s osobními dovednostmi, které ovlivňují zaměstnatelnost, jako je sebedůvěra, motivace, zvědavost, kritické a tvůrčí myšlení a asertivita;

12. zdůrazňuje, že je nutné usnadnit provádění mobility v rámci programu Erasmus+ přijetím opatření, které zvýší úspěšnost žádostí, zjednodušením koncepce a využití elektronických nástrojů k řízení mobility, zvýšením informovanosti o přínosech programů mobility ve všech zařízeních obecného i odborného vzdělávání v Unii a poskytováním cílenějších informací a školení účastníkům a zprostředkovatelům programů a opatření, včetně zaměstnanců škol a vyšších odborných škol; zdůrazňuje v této souvislosti význam přínosů sítě EuropeanSchoolNet; žádá Komisi, aby snížila stávající nadměrné a příliš složité administrativní překážky týkající se jak uchazečů, tak hostitelských společností a institucí zapojených do projektů programu Erasmus+ tím, že usnadní a zjednoduší procesy spojené s žádostmi, registrací a podáváním zpráv i projekty samotné; poukazuje dále na to, že nadměrná byrokracie v daných školách a na příslušných univerzitách brání jednoduché realizaci programu;

13. žádá Komisi o zavedení systémů snižujících jazykové a kulturní bariéry při organizaci programů mobility; má za to, že takovéto systémy by měly být schopny hodnotit pokrok provádění; zdůrazňuje, že takovéto systémy činností by měly především podporovat učení základů jazyka dotčené hostitelské země; vybízí členské státy a regionální a místní orgány, aby přezkoumaly konkrétní učební potřeby učitelů a školitelů odborného vzdělávání a přípravy s cílem podněcovat a podporovat výměnu osvědčených postupů a poskytovat jim více příležitostí k profesnímu rozvoji; zdůrazňuje, že je důležité, aby byl model základní odborné přípravy koncipován tak, aby poskytoval informace o klíčových charakteristikách podnikání a pracovní kultuře v cílové zemi a propagoval a poskytoval zvláštní programy odborného vzdělávání ze strany středisek odborného vzdělávání zaměřená na vyučující;

14. zdůrazňuje, že zaměstnání spojená s odborným vzděláváním a přípravou mají potřebnou flexibilitu na to, aby mohla být vykonávána kdekoli, a proto je mobilita v souvislosti s odborným vzděláváním a přípravou jedním z důležitých nástrojů v boji proti nezaměstnanosti, neboť zlepšuje zaměstnatelnost, přispívá ke snížení rozdílů v dovednostech a usnadňuje zprostředkování zaměstnání, zejména mladým lidem, přičemž poskytuje dovednosti a jedinečné zkušenosti potřebné k získání konkurenceschopnosti na dnešním trhu práce v EU; domnívá se, že program Erasmus+ přispívá k rozvoji specifických profesních dovedností a průřezových a přenositelných schopností, jako je podnikavost, a zároveň rozšiřuje příležitosti k zapojení výrobního odvětví, což z něho činí účinný nástroj pracovního trhu;

15. poukazuje na to, že je důležité, aby bylo možné názvy a loga spojená s programem Erasmus+ a jeho dílčími programy snadno rozeznat; domnívá se, že tyto názvy by se měly používat zejména pro účely publikací a brožur informujících o programu Erasmus+;

16. vyjadřuje znepokojení nad tím, že mladí lidé vnímají program Erasmus+ především jako program pro studenty vysokých škol; doporučuje proto, aby bylo věnováno více pozornosti zvýšení evropské, národní a regionální viditelnosti různých oblastí a podprogramů týkajících se každé oblasti, včetně školního vzdělávání (Comenius), vysokoškolského vzdělávání (Erasmus), mezinárodního vysokoškolského vzdělávání (Erasmus Mundus), odborného vzdělávání a přípravy (Leonardo da Vinci) a vzdělávání dospělých (Grundtvig), jakož i podpory mládeže (Mládež v akci) a sportu;

17. vyzývá Komisi, členské státy a veřejné organizace zaměstnanosti, aby zveřejňovaly informace a šířily osvětu o programu Erasmus+ a dalších nástrojích na podporu mobility v oblasti odborného vzdělávání a přípravy propagovaly, zejména mezi MSP; je přesvědčen o tom, že co nejúčinnější využívání těchto nástrojů umožní, aby z těchto příležitostí mělo prospěch více lidí, a podařilo se tak dosáhnout cíle mobility;

Úterý, 12. dubna 2016

18. zdůrazňuje, že je naléhavě nezbytné, aby při utváření, vypracovávání, provádění a podporování kvalitních programů mobility v oblasti odborného vzdělávání a přípravy probíhaly konzultace s průmyslem a službami v soukromé i veřejné sféře, včetně výrobního odvětví (zejména MSP a mikropodniky), případně aby tyto složky byly do všech těchto činností zapojeny; domnívá se, že volba programu by měla zohledňovat pracovní příležitosti v hostitelských podnicích a organizacích; je toho názoru, že úspěch mobility a přidanou hodnotu odborného vzdělávání a přípravy zaručí flexibilní a konstruktivní partnerství založené na dialogu, spolupráci a osvědčených postupech za účasti všech zúčastněných stran; zastává názor, že je rovněž nezbytné, aby docházelo k výměně znalostí a osvědčených postupů mezi středisky odborné přípravy a firmami; vyzývá Komisi, aby sledovala nabídku a poptávku na trhu práce EU a rovněž geografickou a profesní mobilitu s cílem sladit potřeby trhu práce; domnívá se, že by se tak zmenšily rozdíly mezi nabízenou odbornou přípravou a tím, co mladé lidi v podnikatelském prostředí skutečně čeká, a na druhé straně mezi potřebami trhu v odvětvích s přidanou hodnotou (např. digitální a zelená ekonomika, energetika, obrana, pečovatelské a renovace bydlení);

19. zdůrazňuje klíčové aspekty, které je třeba vzít v úvahu při plánování akcí v oblasti mobility a hodnocení jejich provádění, konkrétně: ekonomickou způsobilost studujících zapojit se do mobility; uznávání studií, odborné způsobilosti a kvalifikace a obsahu odborného vzdělávání mezi zeměmi, ať už pomocí kreditů nebo osvědčení; úroveň jazykových znalostí; organizaci učebních plánů nebo studia; praktické využití kreditů a zkoušek studentů poté, co se vrátí na původní univerzitu; právní aspekty; informace nebo motivace k dokončení studia; činnosti v oblasti konzultací a poradenství v průběhu mobility a osobní situace studentů; vyzývá proto Komisi, aby zdokonalila ukazatele a kritéria hodnocení, tak aby bylo možné pravidelněji sledovat účinnost programů EU a provádět změny nutné k jejich zdokonalení;

20. poukazuje na to, že v současnosti je pouze 1 % mladých v systémech odborné přípravy spojené s prací, včetně učňů, během své přípravy zapojeno do systémů mobility; poukazuje na zásadní potřebu vytvořit podmínky pro větší mobilitu učňů v EU, aby učni měli stejné příležitosti jako studenti vyššího vzdělání; vybízí pro k tomu, aby EU definovala status „evropského učně“; vyzývá EU a členské státy k zajištění toho, aby jak učňovská příprava, tak odborné vzdělávání byly příležitostmi pro další vývoj a nebyly využívány jako zdroj pro nejisté zaměstnávání, nevytvářely náhradu za pracovní místa na plný úvazek a aby zajišťovaly důstojné pracovní podmínky a práva studentů, včetně práv spojených s finanční odměnou a platem; vybízí dále Komisi, aby analyzovala dopady výše uvedeného statusu, monitorovala provádění souvisejících opatření a podněcovala veškeré příslušné aktéry, včetně Evropské aliance pro učňovskou přípravu, aby se řídili jejími doporučeními s cílem zlepšit podmínky, kvalitu a dostupnost učňovského vzdělávání v EU a aby tuto otázku považovala za strategickou prioritu;

21. vyzývá Komisi, aby předložila návrh systému učňovského vzdělávání EU, který by učňům a studentům odborného vzdělávání a přípravy zajistil soubor práv, a současně vyzývá členské státy, aby tento návrh schválily; zdůrazňuje pozitivní úlohu, kterou mohou hrát „senioři“ v oblasti odborného vzdělávání a přípravy mládeže, pokud jde o co největší prosazování mezigenerační výměny prostřednictvím stáží a mentorství a rovněž usnadnění učení založeného na zkušenostech v mezigeneračních týmech; vybízí Komisi a členské státy, aby přijaly konkrétní opatření, která zajistí, aby programy učňovského vzdělávání a odborné přípravy v rámci programu Erasmus+ nebyly zneužívány jako nástroj na snížení nákladů práce;

22. hodnotí kladně spuštění pilotních projektů a nedávno schválený „Evropský rámec pro mobilitu učňů“, který je výchozím bodem pro zlepšení programu Erasmus+, jehož cílem je umožnit větší a lepší dlouhodobou mobilitu v oblasti odborného vzdělávání a přípravy; naléhavě vyzývá k vytvoření rámce pro dlouhodobé iniciativy představující protiklad k opatřením zaměřeným výhradně na projekty, s cílem vytvořit trvalý a udržitelný systém, který bude plně funkční a předvídatelný a který bude podporovat volný pohyb dovedností po celé Evropě;

23. konstatuje, že předčasné ukončení školní docházky je jedním z nejvýraznějších problémů, kterým čelí cílové skupiny iniciativ v oblasti mobility, a že lepší pracovní možnosti vedou k méně případům předčasného zanechání vzdělání a odborné přípravy; zdůrazňuje tudíž, jak důležité mohou být výsledky vzdělávacích systémů pro snižování úrovně předčasného ukončení školní docházky a pro to, aby studenti byli lépe vybaveni průřezovými dovednostmi, jež jim posléze pomohou sladit jejich kvalifikaci s požadavky pracovního trhu;

Úterý, 12. dubna 2016

24. zdůrazňuje, že třeba pomoci mladým lidem v odborné přípravě, aby překonali své problémy pomocí určitých doplňujících a doprovodných opatření, jako je posílení skupinového charakteru systémů mobility, kvalitnější odborné vedení a pomoc domovských a hostitelských institucí v době před mobilitou i v jejím průběhu, zlepšení přístupu k vysoce kvalitním informacím o příležitostech v oblasti odborného vzdělávání a přípravy, poskytování specializovaného poradenství a konzultací a nástrojů a financováním jazykové podpory pro veškeré účastníky bez jakýchkoli jazykových omezení;

25. poukazuje na to, že lze určit řadu faktorů, které ovlivňují očekávání mladých lidí zapojených do systémů odborného vzdělávání a přípravy, zejména pokud jde o sociálně-ekonomické faktory, rodinnou typologii a chybějící nástroje odborného vedení (a konzultací) po dokončení povinné školní docházky nebo během kurzů odborné přípravy;

26. zdůrazňuje klíčovou úlohu, již hraje mobilita ve vzdělávání a odborné přípravě v řešení sociálních a kulturních problémů, a to s cílem maximalizovat příležitosti mladých lidí k rozvinutí vlastního schématu činnosti ve společnosti; připomíná, že EU soustřeďuje své úsilí, a to zejména prostřednictvím strategie Evropa 2020, na zvyšování konkurenceschopnosti svého hospodářství, vytváření pracovních míst a konečně na posílení své schopnosti celosvětově konkurovat ve třetím desetiletí tohoto století; v tomto ohledu zdůrazňuje důležitou úlohu výzkumu, inovací, digitální společnosti a energetické udržitelnosti jakožto nástrojů k přinášení vyšší přidané hodnoty;

27. zdůrazňuje úlohu EU a členských států při rozvoji a podpoře vysoce kvalitního a dobře organizovaného systému odborného vzdělávání a přípravy prováděním uceleného přístup, který vytváří rovnováhu mezi vzděláváním zaměřeným na dotčenou profesi, praktickou přípravou a všeobecným, formálním, informálním a neformálním vzděláváním; vyzývá členské státy, aby ve svých systémech vyššího středoškolského vzdělávání zavedly přístup „duálního vzdělávání“ nebo aby posílily stávající systémy prostřednictvím odborné přípravy a pracovních stáží a umožnily tak svým studentům v oblasti odborné přípravy a vzdělávání udržitelnou integraci na pracovních trhy a zvýšení jejich účasti v programech mezinárodní mobility; připomíná, že obecně je zlepšování kvality odborné přípravy a vzdělávání ve spolupráci se sociálními partnery a veřejnými službami zaměstnanosti způsobem, jak řešit otázky spojené se sociálním začleňováním, zvýšením účasti na vyšším vzdělávání, podporou úspěšnosti studentů a usnadněním integraci na trzích práce, což by mělo usnadnit mobility v procesu celoživotního vzdělávání;

28. požaduje cílené řešení otázek týkajících se Evropské dobrovolné služby, pokud jde o pojištění účastníků, schvalování, správu databází a podporu dobrovolníků, aby se zabránilo snížení počtu účastníků;

29. vyjadřuje politování nad tím, že neformální učení je v současném programu Erasmus+ nedostatečně vidět a ztratilo rovněž podíl rozpočtových prostředků pro něj určených; zdůrazňuje význam neformálního učení na evropské úrovni, zejména díky práci s mládeží a dobrovolné činnosti seniorů; žádá, aby neformální a informální učení mělo v programu Erasmus+ jednoznačné a viditelné místo; kromě toho se domnívá, že by měla existovat možnost přihlásit se do rozsáhlých projektů pro vzdělávání dospělých, které by se řídily stejnými zásadami jako odvětvové aliance pro sektorové dovednosti nebo znalostní aliance;

30. podporuje rozvoj moderních technologií a infrastruktury při posilování a modernizaci vnitrostátních vzdělávacích systémů pro zlepšování dostupnosti a kvality mobility; domnívá se, že má-li se řešit otázka nesouladu mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi, je třeba klást větší důraz na inovace a rozvoj nových akademických a profesních dovedností, digitální učení a pedagogické platformy, tzv. živé technologie, inovativní technologie pro posílení kulturního dědictví a informační a komunikační technologie; je pevně přesvědčen, že EU a členské státy by měly přinést účinnou strategii zaměřenou na přizpůsobení současných a budoucích možností zaměstnání v oběhovém hospodářství se systémy odborného vzdělávání a přípravy;

31. konstatuje, že v období přechodu k digitalizovanější ekonomice dochází k novému vymezení pracovních míst a dovedností; v důsledku toho vyzývá členské státy a Komisi, aby spolupracovaly se soukromým sektorem s cílem vytvářet strategie zaměřené na dovednosti a programy odborného vzdělávání a přípravy pro rekvalifikaci pracovníků;

Úterý, 12. dubna 2016

Přístup: zlepšení možností mobility pro mladé lidi v odborné přípravě

32. podporuje vytvoření rámce, jako byl předchozí program Leonardo da Vinci, který by měl být uveden ve vyhrazených výzvách programu Erasmus + a který co nejjasněji a nejpřesněji určí možnosti mobility pro mladé lidi v odborném vzdělávání a přípravě, zejména prostřednictvím kampaní napříč platformami vytvořenými orgány veřejné moci, do kterých jsou koordinovaně zapojeny všechny zúčastněné strany, jež mají aktivní úlohu v odborném vzdělávání a přípravě nebo na ně mají vliv;

33. vybízí Komisi a členské státy, aby se zřetelem na případné finanční překážky poskytovaly dostatečné finanční zdroje na podporu programů mobility; je přesvědčen o tom, že je třeba zvážit výraznější zviditelnění způsobu, jak podniky přidělené příspěvky doplňují, případně možnost poskytování dalších druhů pomoci; domnívá se, že, že by měla být zajištěna a monitorována doplňkovost mezi Evropským sociálním fondem (ESF) a programem Erasmus+, má-li být dosaženo úspěšných výsledků;

34. požaduje lepší synergie mezi politikami EU a nástroji s dopady na mobilitu a vzdělání, zejména pro doplňková opatření mezi ESF a programem Erasmus+, jakož i větší koordinaci všech opatření na všech úrovních – vnitrostátní, regionální a místní plánování;

35. znovu opakuje, že jsou potřebná opatření k zajištění koordinace, doplňkovosti a soudržnosti mezi strukturálními fondy, včetně ESF a programů, jako je Erasmus +, a to na vnitrostátní, regionální a místní úrovni;

36. zdůrazňuje, že je třeba vyvážit překážky, které pramení z nižšího sociálně-ekonomického statusu studentů v odborném vzdělávání a přípravě, prostřednictvím opatření, jako je možné zvýšení částek individuálních grantů udělovaných Komisí nebo zvýšení příspěvků ze strany členských států a regionální a místní správy, zprostředkujících institucí nebo nevládních organizací, ať už poskytovaných z jejich vlastního rozpočtu nebo prostřednictvím systémů partnerství s podniky, nadacemi a organizacemi, jež spolupracují v rámci systému kvalifikací a odborné přípravy ve svém regionu nebo na svém území;

Od mobility k zaměstnatelnosti: potvrzování a uznávání výsledků učení, odborných dovedností a způsobilostí

37. podtrhuje, že získávání nových rozličných a tvůrčích idejí v zahraničí může motivovat, jakož i stimulovat podnikavost a kreativitu; zdůrazňuje, že příležitosti, jež nabízí mobilita ve vzdělávání a odborné přípravě, jako je budování mezinárodních sítí, mohou mít též kladný dopad na zaměstnatelnost, přeshraniční spolupráci a konkurenceschopnost Evropy;

38. domnívá se, že současná a budoucí opatření k řešení nesouladu mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi by měla jak usnadnit zapojení zaměstnavatelů, podniků a místních společenství, tak být lépe spojena s prognózami týkajícími se vývoje na trhu práce a dovedností, které budou potřebné v budoucnosti;

39. poukazuje na to, že existuje kladná vazba mezi mobilitou ve vzdělávání a budoucí mobilitou a výtěžky, neboť programy EU a mezinárodní programy mobility zlepšují zaměstnatelnost účastníků v zahraničí, jak uvedlo Společné výzkumné středisko Komise v roce 2013; zdůrazňuje, že učňovská příprava a stáže v zahraničí zlepšují jazykové schopnosti účastníků (podle výzkumu Eurobarometru z roku 2013 je tomu tak v 79 % případů) ⁽¹⁾;

40. zdůrazňuje význam rekvalifikačních programů mobility pro nezaměstnané osoby všech věkových kategorií a osoby, které jsou ohroženy restrukturalizačními opatřeními;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_378_en.pdf

Úterý, 12. dubna 2016

41. upozorňuje na rozmanitost a nerovný vývoj systémů pro potvrzování a uznávání v jednotlivých členských státech, k němuž došlo navzdory rostoucímu sblížení v posledních deseti letech; zdůrazňuje, že je třeba zlepšit kompatibilitu mezi různými systémy odborného vzdělání a odborné přípravy, jakož i usnadnit potvrzování a uznávání odborných dovedností a způsobilostí získaných ve společnostech nebo centrech odborné přípravy v různých členských státech a zvýšit atraktivitu programu Erasmus+; vyzývá členské státy, aby zlepšily praktické provádění evropského rámce kvalifikací⁽¹⁾ a odstranily stávající překážky; vybízí k tomu, aby byla definována evropská norma, která je přijatelná a proveditelná na všech úrovních (celostátní, regionální a místní);
42. vybízí k dalším opatřením, jejichž cílem je podpořit potvrzování a uznávání výsledků učení, včetně těch, které byly získány prostřednictvím neformálního a informálního učení, především za pomoci lepšího využití stávajících nástrojů, jako je Europass a evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu (ECVET);
43. připomíná, že díky evropskému rámci kvalifikací bylo v rámci odborného vzdělávání a přípravy dosaženo významného pokroku ve zlepšení systému uznávání titulů, kreditů, osvědčení o dovednostech, akreditovaných kvalifikačních kurzů a získaných znalostí; žádá, aby byly stanoveny konkrétní cíle, včetně zavedení plně funkčního systému přenosu a uznávání kreditů, který by se zakládal na evropském systému kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu (ECVET); podporuje vývoj společných kvalifikací odborného vzdělávání a přípravy, které mohou zajistit mezinárodní uznávání kvalifikací;
44. zasazuje se o vypracování zelené knihy o odborném vzdělávání a přípravě a o mobilitě a uznávání kvalifikací a kompetencí v Evropě, a to v úzké spolupráci se všemi klíčovými zainteresovanými stranami; připomíná, že současná doporučení týkající se odborného vzdělávání a přípravy je třeba provádět v plné míře; poukazuje na to, že neuznávání dovedností má nepříznivý dopad na cíl zlepšování zaměstnanosti obsažený ve strategii Evropa 2020 a brání volnému pohybu zakotvenému ve Smlouvách;
45. podporuje větší mobilitu v zaměstnání, vzdělávání, učňovském a odborném vzdělávání ve vnitrostátních evropských systémech záruk pro mladé lidi s cílem zlepšit dovednosti mladých lidí a snížit zeměpisně podmíněnou nerovnováhu dovedností v EU;
46. zdůrazňuje význam systému záruk pro mladé lidi a Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí, jejichž cílem je podpora učňovského vzdělávání, stáží, odborného vzdělávání a odborné přípravy, pracovního uplatnění a dalšího vzdělávání vedoucího k získání kvalifikace; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily, že na tyto programy budou přiděleny odpovídající finanční prostředky po celé programové období 2014–2020;
47. naléhavě vyzývá k tomu, aby bylo do všech úředních jazyků Evropské unie přeložena webová stránka Přehled dovedností EU s cílem učinit z ní všem dostupný zdroj informací o dovednostech potřebných v celé Evropě;
48. všímá si pokroku, kterého bylo v řadě členských států dosaženo při zvyšování kvality odborného vzdělávání a odborné přípravy za podpory evropského referenčního rámce pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy (EQAVET); vybízí ty členské státy, které v současnosti připravují národní přístup pro zajišťování kvality, aby tak činily v souladu s rámcem EQAVET; zdůrazňuje, že by členské státy měly vynaložit větší úsilí s cílem zajistit, aby opatření pro zajišťování kvality více zohledňovala výsledky učení a aby představovala zhodnocení a podporu potřeb neformálního učení a učení založeného na pracovní činnosti ve formálním i neformálním nastavení, v závislosti na vnitrostátním kontextu.
49. zdůrazňuje, že by programy učňovského vzdělávání měly probíhat pod vedením orgánu dohledu;

Směrem k účinnějším, přístupnějším a více začleňujícím programům mobility

50. vyzývá Komisi a členské státy, aby, také ve spolupráci s CEDEFOP, vymezily a posílily úlohu zprostředkujících institucí – územních i odvětvových – zapojených do přípravy, řízení a dalšího sledování mobility, a požaduje, aby uplatňovaly nejpřísnější normy v oblasti transparentnosti a poskytovaly pomoc při zřizování těchto institucí na vnitrostátní, regionální a místní úrovni;

⁽¹⁾ Viz: Doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 23. dubna 2008 o zavedení evropského rámce kvalifikací pro celoživotní učení.

Úterý, 12. dubna 2016

51. zdůrazňuje, že je třeba, aby tyto zprostředkující instituce měly náležitý rozpočtové a lidské zdroje, které umožní organizacím v oblasti mobility a řídicím strukturám zaručit zapojení sítí škol odborné přípravy, a aby měly pravomoc a kapacitu navazovat funkční vztahy a uzavírat dohody s potenciálními partnery doma i mezi státy účastníci se programů mobility;
52. zdůrazňuje potřebu právní ochrany nezletilých osob v zahraničí;
53. zdůrazňuje, že v rámci programu ERASMUS+ by se měly podporovat a zdůrazňovat akce nebo služby v oblasti mobility přizpůsobené potřebám školitelů, vysokoškolských učitelů a podnikatelů;
54. upozorňuje na to, že konzistentní, komplementární a dobře koordinované systémy spolufinancování na evropské, vnitrostátní, regionální a místní úrovni jsou nezbytné pro to, aby vzdělávacím centrům umožnily pokrýt celou škálu nákladů a plánovat a provádět stálé akce;
55. vítá skutečnost, že Erasmus+ výrazně rozšířil počet příjemců příspěvků z programů pro odborné vzdělávání a přípravu na ty mezi těmi mladými lidmi, kteří nejdou studovat na univerzitu nebo vysokou školu;
56. podporuje veškerá nezbytná doprovodná opatření, která mají nejdříve pomoci učňům splnit jejich přání účastnit se programů mobility a dále jim pomoci lépe předávat dovednosti, které získali prostřednictvím mobility, a rozvinout jejich vlastní asertivitu za účelem zviditelnění a zúročení jejich know-how a bohatých zkušeností;
57. domnívá se, že výsledky učňovského vzdělávání by se měly s učňovským školstvím plánovat a projednávat v souladu se zásadami ECVET ještě předtím, než učni zahájí svou odbornou přípravu, a seznam těchto výsledků by měl být uveden v dodatku k osvědčení po ukončení odborné přípravy;
58. poukazuje na význam kvalitní odborné přípravy učitelů a sledování, hodnocení a zajištění kvality v této oblasti a na potřebu podporovat v programech mobility začlenění a toleranci;
59. zdůrazňuje, že je potřebné zajistit kvalitní umístování, které by studentům umožnilo, aby získali žádoucí odborné dovednosti, a zároveň poukazuje na to, že na všech úrovních je nutná dobrá komunikace s podnikateli, aby přijali myšlenku dalšího uznávání zkušeností, jež získali mladí lidé, kteří využili systémů mobility;
60. podporuje všechna opatření, která jsou v souladu s cíli programu Erasmus+ a která přijali podnikatelé, nevládní organizace a občanská společnost za účelem rozvoje systémů mobility pro mladé zaměstnance nebo učně buď podle odvětví činnosti, nebo ve spolupráci s orgány zastupujícími odvětví, jako jsou obchodní a průmyslové komory, kromě sítí, jako je Eurochambres a příslušné odborové svazy; vyzývá k uznání úlohy řemeslnických komor a jejich center odborné přípravy při podpoře mobility a velmi malých společností; je přesvědčen, že by se veškerá opatření přijatá s cílem zlepšit systémy odborného vzdělávání a odborné přípravy měla zaměřit rovněž na obory související s prosazováním energie s nulovými emisemi uhlíky a udržitelnou mobilitou;
61. doporučuje, aby všechny klíčové zainteresované strany pracovaly na společných strategiích zaměřených na podporu návratu stážistů a učňů v rámci odborného vzdělávání a přípravy domů nebo jejich mobility do jiných částí Evropy, a aby přitom respektovaly jejich preference, přičemž cílem by mělo být zprostředkování znalostí a zkušeností získaných v zahraničí ke zmenšení rozdílů a posílení soudržnosti v jejich příslušných oblastech původu, ve kterých je nedostatek dovedností, případně jinde v Evropě;
62. vyzývá Komisi a členské státy, aby zavedly a účinně uplatňovaly evropskou síť workshopů a inkubátorů, již považuje za zásadní pro podporu znalostních aliancí mezi školami, univerzitami a podniky a přístupu k odbornému vzdělávání, získávání zkušeností, udržovacích kursů pro učitele a lektory, učňovského vzdělávání a začínajících podniků;

Úterý, 12. dubna 2016

63. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly a posilovaly evropskou síť vědeckých center (ECSITE), která propojuje vědecká centra jako místa poskytující přístup k vědecké kultuře;
64. požaduje vytvoření mechanismu jediného kontaktního místa pro shromažďování údajů a nástrojů pro komunikaci s cílem zajistit praktické a účinné služby pro ty, kteří hledají informace a podporu související s různými programy mobility, jež existují na úrovni EU nebo na vnitrostátní, regionální či místní úrovni;
65. vyzývá Komisi, aby poskytla aktuální statistické údaje a tam, kde je to možné, aby uskutečnila posouzení a provedla studie programu Erasmus+ a dalších programů mobility v oblasti odborného vzdělávání a přípravy s cílem stanovit jejich vliv na sladění pracovní praxe s pracovními místy z hlediska míry zaměstnávání, a aby rovněž posoudila, proč některé členské státy produkují více žádostí o zahraniční pracovní a studijní stáže v oblasti odborného vzdělávání a přípravy, a aby vypracovala plán pro jejich větší zapojení; je přesvědčen o tom, že výsledné statistické údaje a hodnocení by měly být součástí přezkumu programu Erasmus+ uprostřed období a měly by v něm být zohledněny;
66. vítá závěry, na nichž se ministři odpovědní za odborné vzdělávání a přípravu dohodli dne 22. června 2015 v Rize a které představují nově stanovené střednědobé cíle v oblasti odborného vzdělávání a přípravy na období 2015–2020, a vyzývá k jejich včasnému a řádnému provádění;
67. zdůrazňuje význam propagace zisků vyplývajících z mobility, pokud jde o zaměstnatelnost a získané dovednosti, s cílem doložit její skutečnou užitečnost a vymýtit dojem, že se plýtvá časem na vzdělávání, které apriorně spadá do čistě vnitrostátních pravomocí;
68. vybízí ke zvýšenému prosazování a zviditelnění platform, jako je Drop'pin@EURES, mezi mladými lidmi a podniky, neboť jejich cílem je usnadňovat mobilitu mladých lidí v učňovském vzdělávání, při odborných stážích, školicích programech a on-line jazykových kurzech;
69. vybízí členské státy, aby podporovaly celou škálu příležitostí, které nabízí nový program Erasmus+, jenž mladým lidem poskytuje nejen příležitosti ke studiu v zahraničí, ale také příležitosti pro učňovskou přípravu a pracovní stáže;
70. podporuje zavedení minimální úrovně příspěvků upravených v souladu s různými životními podmínkami, cenami a náklady mezi členskými státy; podporuje názor, že by členské státy měly zavést opatření, která by v případě potřeby umožňovala potřebnou a užitečnou podporu, například na ubytování a dopravu, a že by měly věnovat zvláštní pozornost potřebám nezletilých a připravovat studenty na jejich mezinárodní zkušenost, například prostřednictvím profesního poradenství, výuky jazyků a mezikulturní komunikace;
71. požaduje přezkum / revizi víceletého finančního rámce (VFR) na základě kritérií, která budou zahrnovat předběžné posouzení účinnosti opatření zaměřených na boj proti nezaměstnanosti, a snížení finančních prostředků na méně účinná opatření; domnívá se, že takový přístup je obzvláště důležitý v období krize, kdy dochází k nepřípustné nerovnováze, jako je tomu v současnosti;

o

o o

72. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a členskými státním.
-